

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 480/2018 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om ändringar till följd av reformen av yrkesutbildningen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 480 rd undertecknat av riksdagsledamot Merja Mäkisalo-Ropponen/sd:

Vad ämnar regeringen göra för att trygga välbefinnandet i arbetet för lärare inom yrkesutbildningen och för att de ska orka arbeta, för att utveckla vuxenpedagogiken och för att trygga tillräcklig närundervisning?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Lagen om yrkesutbildning (531/2017) trädde i kraft den 1 januari 2018. I reformen av yrkesutbildningen förnyas finansieringen av utbildningen och dess struktur. Samtidigt ser man till en regionalt täckande utbildning och förtätar växelverkan mellan utbildningen och arbetslivet. Inom yrkesutbildningen byggs i samband med reformen upp en ny kompetensbaserad och studerandeariöktad helhet genom att gränserna mellan yrkesutbildning för unga och vuxna tas bort och utbildningsutbudet, finansieringen och styrning samlas till en enhetlig helhet.

Målet för reformen är att yrkesutbildningen bättre, smidigare och vid en exaktare tidpunkt ska kunna möta förändringar gällande kompetenskraven i arbetslivet och hos individerna. Utbildningen tillhandahåller möjligheter att utveckla kompetensen under hela arbetskarriären. Kompetensen kan inriktas på nytt eller utvecklas vidare genom att man avlägger en helt ny yrkesexamen eller bara de delar av en examen som producerar den kompetens som behövs på arbetsmarknaden. Dessutom kan arbetslivets och individuella kompetensbehov tillgodoses genom annan utbildning som inte leder till examen och som kan skräddarsys i enlighet med varje enskilt behov. Det är möjligt att söka till utbildningen och bli antagen när det finns behov för det.

Enligt bestämmelserna har studerande rätt att i olika inlärningsmiljöer få sådan undervisning och handledning som gör det möjligt för dem att uppfylla kraven på yrkesskicklighet och nå målen för kompetensen enligt examens- eller utbildningsgrunderna. Varje studerande har också rätt till personlig eller annan behövlig studiehandledning och till respons på hur kompetensen utvecklas under den tid som examen eller utbildningen avläggs. Studerande har dessutom rätt till särskilt stöd om han eller hon på grund av inlärningsssvårigheter, funktionsnedsättning eller sjukdom eller av någon annan orsak behöver långvarigt eller regelbundet särskilt stöd i sitt lärande och sina studier.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 480/2018 rd

Syftet med bestämmelserna är att varje studerandes mål, förutsättningar, behov och livssituation beaktas när de personliga utvecklingsplanerna för kunnandet (PUK) görs upp. Syftet är inte att utöka alla studerandes självständiga studier eller att studerande självstyr ska klara av sina studier utan att garantera varje enskild studerande den undervisning, det stöd och den handledning som han eller hon behöver. En del av de studerande är mer redo att studera delvis självständigt och avancera snabbt mot målen, en del behöver mer undervisning, handledning och stöd för att nå sina mål.

Reformen av yrkesutbildningen förnyar handlingssätten och handlingskulturen i omfattande utsträckning. Utmaningar är ofrånkomliga i de första skedena av omfattande reformer när nya handlingssätt fortfarande utarbetas och tas i bruk. Det är klart att reformen av verksamheten och handlingskulturen inte kan genomföras på kort tid utan förutsätter långsiktig utveckling.

Reformen av yrkesutbildningen stöds genom olika stödprogram. För åren 2017 – 2020 har det reserverats sammanlagt 60 miljoner euro för programmet. Programmet omfattar åtgärder med både snabb effekt och åtgärder på lång sikt. Kortsiktigt ligger vikten på genomförandet av de reformer som den nya lagstiftningen förutsätter. På längre sikt är målet en övergripande reform av handlingskulturen. Tyngdpunkter i utvecklingen av verksamheten är bland annat nya handlingssätt och pedagogiska lösningar som stöder kompetensinriktandet och förverkligandet av individuella studievägar. Inom ramen för stödprogrammet för verkställande stöds dessutom utvecklandet av lärarnas arbete och kompetens.

Ett konkret exempel är nätprojektet Bättre kunnande. I projektet stöds utvecklingen av undervisnings- och handledningspersonalens kompetens genom att kompetenskrav och kompetensbehov som är viktiga för ett nytt lärarskap identifieras, utifrån vilka enhetliga rutiner och modeller kan utarbetas. Med hjälp av enhetliga rutiner säkerställs en riksomfattande och enhetlig kvalitet på åtgärderna i enlighet med målen för reformen av yrkesutbildningen och undervisnings- och handledningspersonalens arbete i den föränderliga omvärlden underlättas. Projektet fullföljs av ett omfattande nätverk av utbildningsanordnare och alla högskolor för yrkesinriktade lärare. De nya handlingssätten och stödformerna för utveckling av kompetensen som utvecklas inom projektet gynnar alla lärare inom yrkesutbildningen och annan undervisnings- och handledningspersonal.

Helsingfors 12.12.2018

Undervisningsminister Sanni Grahn-Laasonen